

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมธนารักษ์ กลุ่มงานกฎหมาย โทร. 0-2618-6355

ที่ กค 0317/ว 75 วันที่ 22 พฤษภาคม 2550

เรื่อง กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

เรียน

ด้วยกระทรวงการคลัง แจ้งว่าได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ให้ดำเนินการซักซ้อมความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการและเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ที่เกิดจากการใช้สิทธิฟ้องคดีไม่ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงขอให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาทางปกครองตามที่กระทรวงการคลังกำหนดให้ถือปฏิบัติ รวม 3 ข้อ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.7/ว 21 ลงวันที่ 23 เมษายน 2550 ซึ่งได้นำลงเผยแพร่ในระบบ Intranet ของกรมธนารักษ์ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

(นายประสิทธิ์ ภิบาลนะ)
รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมธนารักษ์

รองอธิบดีประสิทธิ์
วันที่ ๒๖
วันที่ ๒๖-๐๕-๕๐

กรมธนารักษ์
เลขรับที่ ๘๒๔๑
วันที่ ๒๖-๐๕-๕๐
เวลา.....น.

ที่ กค 0406.71/๑ ๒1

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กทม.10400

๒๖ เมษายน ๒๕๕๐

กลุ่มงานกฎหมาย
ที่ ๑๗๐
วันที่ ๒๖ เม.ย. ๒๕๕๐
เวลา.....น.

เรื่อง กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
เรียน อธิบดีกรมธนารักษ์

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว 14 ลงวันที่ 25 มกราคม 2550

ด้วยปัจจุบันหน่วยงานของรัฐบางแห่งยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาทางปกครอง ซึ่งได้แก่ สัญญาสัมปทาน สัญญาที่จัดให้ทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยที่ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 51 ได้กำหนดให้การฟ้องคดีตามสัญญาทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ในทางปฏิบัติหน่วยงานของรัฐมักจะนำข้อพิพาททางปกครองตามสัญญาทางปกครองมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อได้ล่วงเลยกำหนดระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว โดยสาเหตุแห่งการฟ้องคดีล่าช้าส่วนใหญ่หน่วยงานของรัฐมักจะอ้างเหตุจำเป็นกรณีหลัก ๆ ได้แก่

1. กรณีสัญญาทางปกครองที่กำหนดสิทธิให้หน่วยงานของรัฐบังคับชำระหนี้ได้นับแต่วันที่มีการผิดสัญญาโดยไม่ต้องทวงถามก่อน แต่หน่วยงานของรัฐกลับทำหนังสือทวงถามไปยังคู่สัญญา (ลูกหนี้) ตามมาตรา 204 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และได้ถือสิทธิเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่คู่สัญญา (ลูกหนี้) ไม่ปฏิบัติตามหนังสือทวงถาม ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ล่วงเลย 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี
2. กรณีการใช้สิทธิฟ้องคดีปกครองตามสัญญาการศึกษา โดยหน่วยงานของรัฐอ้างสาเหตุการใช้สิทธิฟ้องคดีล่าช้าเนื่องจากต้องรอผลการพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนหนี้ หรือแนวทางในการชำระหนี้จากกรมบัญชีกลางก่อน เมื่อได้รับแจ้งผลจากกรมบัญชีกลางแล้วจึงได้นำข้อพิพาทนั้นมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งเป็นระยะเวลาการใช้สิทธิเรียกร้องล่วงเลย 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว
3. กรณีการนำสิทธิเรียกร้องในคดีแพ่งมาใช้ปนกับคดีปกครอง โดยหน่วยงานของรัฐนำหลักฐานอันเป็นสิทธิเรียกร้องตามหนังสือ หรือโดยการให้หลักประกันที่เกิดจากลูกหนี้รับสภาพความรับผิดชอบ

/ตาม...

ตามมาตรา 193/35 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นมูลหนี้ที่เลยระยะเวลาฟ้องคดีปกครองแล้วมาฟ้องต่อศาลปกครองอีก

4. กรณีหน่วยงานของรัฐอ้างเหตุฟ้องคดีเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐร้องขอให้ศาลปกครองกำหนดค่าเสียหาย หรือให้คู่กรณีชดใช้ค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ เนื่องจากการใช้สิทธิเรียกร้องในลักษณะดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐ ผู้ฟ้องคดีโดยตรง ซึ่งไม่เข้าลักษณะเป็นการจัดการเพื่อบริการสาธารณะ จึงไม่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ต่อส่วนรวมแต่ประการใด

5. กรณีหน่วยงานของรัฐอ้างสิทธิเหตุอายุความสะดุดหยุดลง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้แจ้งสิทธิตามสัญญาทางปกครองแล้ว ฝ่ายคู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งยินยอมชดใช้เงิน หรือขอผ่อนชำระเงินคืนแก่ทางราชการ หน่วยงานของรัฐได้ถือสิทธิในเหตุดังกล่าวเป็นการรับสภาพหนี้ของคู่สัญญา และเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา 193/14 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงนำข้อพิพาทตามสัญญาดังกล่าวมาฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

การใช้สิทธิเรียกร้องกรณีดังกล่าวข้างต้นล้วนเป็นการใช้สิทธิเมื่อล่วงเลยระยะเวลาการฟ้องคดีทั้งสิ้น ศาลปกครองจึงไม่รับคำฟ้องคดีในลักษณะดังกล่าวไว้พิจารณาและเป็นเหตุให้ทางราชการต้องได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว 14 ลงวันที่ 25 มกราคม 2550 มอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการชักข้อคมความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการและเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐที่เกิดจากการใช้สิทธิฟ้องคดีไม่ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาทางปกครอง โดยให้ถือปฏิบัติดังนี้

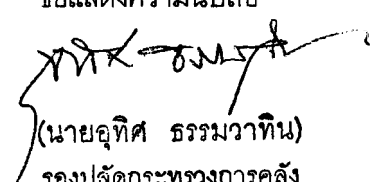
ก. เมื่อคู่สัญญาหรือคู่กรณีตามสัญญาทางปกครอง กระทำผิดหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขของสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใด เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐเกิดสิทธิเรียกร้องอย่างหนึ่งอย่างใด ให้หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นรับดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องให้คู่สัญญาหรือคู่กรณีดำเนินการจัดการแก้ไขให้เป็นไปตามสัญญา หรือชดใช้ความเสียหายให้ถูกต้องและเสร็จสิ้นโดยเร็ว อย่างช้าไม่ควรเกิน 30 วัน นับแต่วันที่มีการกระทำผิดหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขตามสัญญาดังกล่าว หากคู่สัญญาหรือคู่กรณีปฏิเสธ บิดพลิ้ว หรือไม่รับจัดการแก้ไขหรือชดใช้ความเสียหายตามสัญญาให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้จัดการแก้ไข หรือชดใช้ความเสียหาย ไม่ว่าจะด้วยเหตุหรือกรณีใด ให้หน่วยงานของรัฐนำข้อพิพาทตามสัญญาทางปกครองนั้นฟ้องต่อศาลปกครองอย่างช้าไม่ควรเกิน 30 วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ให้คู่สัญญาหรือคู่กรณีจัดการแก้ไข หรือชดใช้ความเสียหาย ใดๆ ก็ดี ทั้งนี้ รวมแล้วไม่ควรเกิน 90 วัน

ข. การนำข้อพิพาททางปกครองฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เนื่องจากกระบวนการพิจารณา คดีปกครองถือหลักวิธีพิจารณาอย่างเรียบง่ายและไม่ต้องมีทนาย โดยมีขั้นตอนดำเนินการกำหนดไว้ อย่างชัดเจน ตลอดจนมีเจ้าหน้าที่ศาลปกครองคอยให้คำแนะนำแก่ผู้ประสงค์จะฟ้องคดี จึงได้รับความ สะดวกและไม่ยุ่งยากที่บุคคลทั่วไปจะไปใช้สิทธิฟ้องคดีปกครอง ประกอบกับวิธีพิจารณา คดีปกครอง ใช้ระบบไต่สวนโดยตุลาการศาลปกครองจะทำหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด ก่อนมี คำสั่งหรือคำพิพากษา ดังนั้น คำวินิจฉัยของศาลปกครองหรือผลของคดีปกครองจึงไม่จำเป็นต้องอาศัย ความเชี่ยวชาญและเทคนิคของผู้ว่าคดี (ทนายความ) แต่ประการใด ฉะนั้น เพื่อความรวดเร็วในการ ดำเนินคดีและป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ฟ้องคดีขาดอายุความอีกทางหนึ่ง หากหน่วยงานของรัฐมิได้มีเหตุ จำเป็นพิเศษใดแล้วสมควรที่จะดำเนินคดีปกครองด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินคดีและ มิให้เป็นภาระเพิ่มภาระแก่สำนักงานอัยการสูงสุดโดยไม่จำเป็น

ค. สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ใช้สิทธิเรียกร้องไม่ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นเหตุให้คดีขาดอายุความ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายนั้น กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าการใช้สิทธิ เรียกร้องไม่ทันและเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานของรัฐแห่งนั้น จึงให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิด เพื่อพิจารณาหาตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้ ตามนัยข้อ 8 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ต่อไป

จึงเรียนเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐในสังกัดถือปฏิบัติต่อไป
เรียน ท่าน อธิบดี

เพื่อโปรดทราบก่อน
ส่ง กลุ่มงานกฎหมาย
26/11/50
(นายอรรถ ฤกษ์กุล)

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทิศ ธรรมวาทิน)
รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง
301590
สำนักความรับผิดทางแพ่ง (นายประสิทธิ์ สืบชนะ)
กลุ่มวิเคราะห์และประเมินผลคดีปกครอง
อธิบดีกรมธนารักษ์
โทร. 0 2298 6827
<http://www.cgd.go.th>

รายน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย
เพื่อโปรดทราบก่อนเรียนให้ข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานกฎหมายทราบ

1 ญพ-2 12/10/50
2 ญพ-1 12/10/50

301590
30 มิ.ย. 2550